

ԱՐՁԱՆԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ
2010 թ. հունիս ամսվա վերաֆինանսավորման
տոկոսադրույքի վերաբերյալ

2010 թ. հունիսի 8-ի ՀՀ ԿԲ խորհրդի նիստին մասնակցում էին՝ ՀՀ ԿԲ նախագահ Արթուր Ջավադյանը, նախագահի տեղակալ Վաչե Գաբրիելյանը, խորհրդի անդամներ Ահարոն Չիլինգարյանը, Աշոտ Սկրտչյանը, Անդրանիկ Նորեկյանը, Վախթանգ Աբրահամյանը:

Խորհրդի նիստը սկսվեց իրավիճակային հաշվետվության ներկայացմամբ, որտեղ քննարկվեցին գնաճի, արտաքին միջավայրի, իրական, հարկաբյուջետային և դրամավարկային հատվածների ընթացիկ զարգացումները: Մակրոտնտեսական ցուցանիշների միտումները մայիսին ևս համահունչ էին ԿԲ կանխատեսումներում նախանշված ուղղություններին: Տարեսկզբից դրամավարկային պայմանների շարունակական խստացումն արտացոլվել է գնաճի ցուցանիշում. 12-ամսյա գնաճը նվազել է կանխատեսվածից ավելի արագ տեմպերով: Չնայած գնաճային միջավայրի պահպանման ռիսկերին՝ մոտակա ամիսներին գնաճի տեմպերը կշարունակեն նվազել՝ պայմանավորված արտաքին հատվածից եկող ազդակներով:

Ըստ պաշտոնական վիճակագրության՝ 2010 թ. մայիսին, նախորդ ամսվա համեմատությամբ արձանագրվել է 1.0% գնաճ, որի պարագայում 12-ամսյա գնաճի ցուցանիշը, նախորդ ամսվա նույն ցուցանիշի համեմատությամբ, նվազել է 0.5 տոկոսային կետով՝ կազմելով 6.3%: Ընդ որում, պարենային ապրանքների գներն աճել են 1.8%-ով (նպաստումը գնաճին՝ 1.0 տոկոսային կետ), ոչ պարենային ապրանքների գները՝ 0.9%-ով (նպաստումը գնաճին՝ 0.15 տոկոսային կետ), իսկ ծառայությունների սակագները նվազել են 0.2%-ով (նպաստումը գնաճին՝ -0.1 տոկոսային կետ): Մայիսին արձանագրված գնաճը հիմնականում պայմանավորվել է գյուղատնտեսական սեգմենտային ապրանքների գների աճով, որի նպաստումն ընդհանուր գնաճին կազմել է 0.9 տոկոսային կետ: Ծառայությունների սակագների նվազումը հիմնականում պայմանավորվել է օդային տրանսպորտի ուղեվարձի նվազմամբ: Մայիսին գների աճ է արձանագրվել «Հրուշակեղեն», «Սաւմթերք», «Կոշկեղեն», «Հագուստ և գործվածք» ապրանքախմբերում՝ գնաճին շուրջ 0.2 տոկոսային կետ ընդհանուր նպաստմամբ: Գնաճը որոշ չափով զսպվել է ձվի և շաքարավազի գների անկման արդյունքում:

ՀՆԱ իրական աճը հունվար-ապրիլին՝ նախորդ տարվա նույն ժամանակահատվածի համեմատությամբ կազմել է 7.2%: Նման բարձր ցուցանիշը ձևավորվել է ինչպես մակրոտնտեսական իրավիճակի բարելավման, այնպես էլ 2009 թ. նույն ժամանակահատվածում իրական ՀՆԱ-ի կտրուկ նվազման բազային ազդեցության արդյունքում: Բացի գյուղատնտեսությունից իրական աճ է արձանագրվել տնտեսության մյուս ճյուղերում. արդյունաբերության ճյուղում արձանագրվել է ավելացված արժեքի 9%, շինարարությունում՝ 19.1%, ծառայությունների ոլորտում՝ 6% աճ: Գյուղատնտեսությունում արձանագրվել է ավելացված արժեքի 6% անկում՝ պայմանավորված բուսաբուծության ենթաճյուղում 19% անկմամբ:

Շարունակվել է արտաքին առևտրի աճը. հունվար-ապրիլին արտահանման 64.3% աճը ձևավորվել է մետաղների միջազգային գների բարձր մակարդակի (չնայած մայիսին դրանց դուրսալից գների որոշ չափով նվազմանը), խոշոր արտահանող ճյուղերին Կառավարության աջակցության, ինչպես նաև նախորդ տարվա ընթացքում արտահանման կտրուկ նվազման բազային ազդեցություններով: Ներմուծումը հունվար-ապրիլին ավելացել է 24.4%-ով՝ հիմնականում ներդրումային ապրանքների և վառելիքի ներմուծման ծավալների ավելացման հաշվին:

Ներկայացվեցին նաև ՀՀ ֆինանսական շուկայի զարգացումները: Մայիսին, նախորդ ամսվա համեմատությամբ, արձանագրվել է դոլարայնացման մակարդակի նվազում. դրամով ավանդներն ավելացել են 0.1%, արտարժույթով ավանդները նվազել են 3.5%-ով: Չնայած դրան, ամսվա ընթացքում տրամադրված արտարժույթով վարկերի ծավալները գերազանցել են դրամով վարկավորման ծավալները:

Տարեսկզբից վերաֆինանսավորման տոկոսադրույքի բարձրացման և փողի առաջարկի խիստ կարգավորման պայմաններում միջբանկային ռեպո շուկայում տոկոսադրույքներն ապրիլի վերջին հասան դրամավարկային քաղաքականության խստացման ամբողջ ժամանակաշրջանի ընթացքում առավելագույն մակարդակին, իսկ մայիսին որոշակիորեն ճշգրտվեցին նվազման ուղղությամբ: Ի տարբերություն միջբանկային ռեպո շուկայի պետական պարտատոմսերի առաջնային շուկայում տոկոսադրույքները, տեղաբաշխման ընթացքում ծավալների կրճատման պարագայում մնալով կայուն, դրամավարկային պայմանների խստացման արձագանքել են ավելի ուշ՝ սկսելով աճել միայն ապրիլի վերջին:

Արդյունքում, մայիսին ֆինանսական շուկայում արձանագրվեց հետևյալ պատկերը՝ ՊՊ առաջնային և երկրորդային շուկաներում արձանագրվել են տոկոսադրույքների աճ, մասնավորապես, ՊՊ առաջնային շուկայում մինչև 1 տարի մարման ժամկետայնությամբ պարտատոմսերի տոկոսադրույքներն աճել են 3.2 տոկոսային կետով, իսկ 3-5 տարի մարման ժամկետայնությամբ պարտատոմսերինը՝ 0.91 տոկոսային կետով: Ռեպո շուկայում նկատվել է հակառակ միտումը՝ տոկոսադրույքները նվազել են 1.43 տոկոսային կետով:

Իրավիճակային հաշվետվության ներկայացումից հետո խորհուրդը սկսեց քննարկումներն արտաքին և ներքին զարգացումների, դրամավարկային քաղաքականության ուղղությունների վերաբերյալ:

Քննարկվեցին գնաճի ցուցանիշի վրա մինչև տարեվերջ տնտեսության ներքին և արտաքին հատվածներից եկող լրացուցիչ ճնշումները: Գյուղատնտեսական սեզոնային ապրանքների գների կանխատեսվածից ավելի բարձր հավանական աճը որոշ չափով կչեզոքացվի մասնավոր հատվածի ծախսումների նվազմամբ:

Արտաքին հատվածից եկող ազդակները գնանկումային են՝ պայմանավորված հումքային և պարենային ապրանքների միջազգային գների նվազմամբ և դրամի փոխարժեքի վարքագծով: Այդուհանդերձ, արտաքին հատվածում ակնկալվող զարգացումներն էապես նվազեցնում են նշված ապրանքների գների, ինչպես նաև ընդհանուր իրավիճակի վերաբերյալ կանխատեսումների հավաստիությունը: Մասնավորապես, 2010 թ. մայիսին կրկին սրվեցին ֆինանսական ճգնաժամի կրկնվելու ռիսկերը՝ պայմանավորված որոշ եվրոպական երկրների պետական պարտքի կայունության խնդիրների առաջացմամբ: Այս զարգացումների պայմաններում ԱՄՆ դոլարն էականորեն (ապրիլի նկատմամբ՝ 7%-ով) արժևորվեց եվրոյի նկատմամբ: Նկարագրված իրավիճակում առաջատար երկրների կենտրոնական բանկերը դեռևս պահպանում են վերաֆինանսավորման տոկոսադրույքի ցածր մակարդակը, թեև դադարեցրել են քանակական ընդլայնման քաղաքականության պայմաններում կիրառվող որոշ գործիքների օգտագործումը: Անդրադառնալով ԱՄՆ դոլարի նկատմամբ եվրոյի արժեզրկման ներկայիս միտումների՝ ՀՀ տնտեսության վրա հնարավոր ազդեցություններին, Խորհուրդը նշեց, որ ներկա անորոշությունների գերակայության պայմաններում կշարունակի հետևել իրավիճակի զարգացումներին:

Անդրադառնալով գնաճի հետագա զարգացումներին և դրամավարկային քաղաքականության ուղղություններին՝ Խորհուրդն ամփոփեց, որ թեև պահպանվում է գնաճային միջավայրը՝ կապված 2009 թ. իրականացրած դրամավարկային և հարկաբյուջետային քաղաքականությունների ընդլայնողական ազդեցությունների փոխանցման հետ, այնուամենայնիվ, մոտակա ամիսներին, գնաճի տեմպերը նվազելու են՝ պայմանավորված հումքային և պարենային ապրանքների միջազգային գների նվազմամբ և դրամի փոխարժեքի վարքագծով: Այս իրավիճակում Խորհուրդը քննարկեց վերաֆինանսավորման տոկոսադրույքը անփոփոխ թողնելու և 0.25 տոկոսային կետով բարձրացնելու տարբերակները: Խորհուրդը շեշտադրեց, որ առկա են անորոշություններ տնտեսության ինչպես արտաքին, այնպես էլ ներքին միջավայրում: Եվրոմիության անդամ որոշ երկրների պարտքային հիմնախնդիրների հետևանքների վերաբերյալ տարաբնույթ սպասումներն էապես ավելացրել են հումքային և պարենային ապրանքների միջազգային գների ապագա վարքագծի անորոշությունները: Մյուս կողմից դեռևս անորոշ է գյուղատնտեսական սեզոնային ապրանքների գների վարքագիծը: Հաշվի առնելով վերոնշյալը՝ Խորհուրդը նպատակահարմար գտավ ձեռնպահ մնալ դրամավարկային պայմանների փոփոխություններից և անփոփոխ թողնել վերաֆինանսավորման տոկոսադրույքը՝ 7.25%:

Նիստի ընթացքում անդրադարձ եղավ մշտական հնարավորության գործիքների տոկոսադրույքներին: Խորհուրդը որոշեց նվազեցնել լոմբարդային ռեպո տոկոսադրույքը 2 տոկոսային կետով՝ սահմանելով այն 10.25%՝ նպատակ ունենալով վերադառնալ քաղաքականության հիմնական գործիքի տոկոսադրույքից մշտական հնարավորության գործիքների տոկոսադրույքների հավասարաչափ՝ +/-3 տոկոսային կետով հեռացված լինելու սկզբունքին: ԿԲ կողմից առևտրային բանկերի միջոցների ներգրավման տոկոսադրույքը մնաց անփոփոխ՝ 4.25%:

Հաղորդագրությունից օգտվելու դեպքում հղումը սկզբնաղբյուրին պարտադիր է:

ԿԲ հասարակայնության հետ կապերի ծառայություն

հեռ/ֆաքս. 56 37 61

էլ-փոստ. mcba@cba.am

www.cba.am